

วทน.ตอบโจทย์ท้องถิ่น เปลี่ยนซังข้าวโพดสู่อาหารโค > 27

สูตรการผลิตอาหารโคหมักและสูตรอาหารผสมครบส่วนสำหรับโคเนื้อ เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัยที่มุ่งหาแนวทางนำวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรโดยเฉพาะเปลือกและซังข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มาพัฒนาเป็นอาหารสัตว์ต้นทุนต่ำ โดย สวทช.ภาคเหนือ สนับสนุนทุน

ทางภาคเหนือมีพืชไร่เศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในแต่ละปีมีส่วนเหลือทิ้งจากการเก็บเกี่ยวโดยเฉพาะเปลือกและซังข้าวโพดจำนวนมาก และเกษตรกรมักนิยมเผาทำลาย ก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ขณะที่ในฤดูแล้งมักประสบปัญหาการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ จึงเป็นโจทย์วิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาท้องถิ่นทั้งปัญหาหมอกควันจากการเผาไหม้และอาหารโคขาดแคลน

สร้างราคาให้ซังข้าวโพด

นางปิยะฉัตร ไกรวณิช เบอร์ตัน ผู้อำนวยการ สวทช.ภาคเหนือ กล่าวว่า อาหารโคนี้จะมีคุณภาพดีได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ และมีปริมาณโปรตีนเพิ่มขึ้นจากเดิมต่ำกว่า 2% เพิ่มขึ้น 4-10% อีกทั้งต้นทุนค่าอาหารสัตว์ลดลงมากกว่า 40% และเป็นช่องทางให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายเปลือกและซังข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งแต่เดิมไม่มีราคาจึงต้องเผาทำลาย

“ผลต่อเนื่องจากงานวิจัยนี้เกษตรกรสามารถตั้งราคาขายของเหลือทิ้งนี้ได้อย่างน้อย 10-15 บาทต่อฟ่อน (16-18 กิโลกรัม) ซึ่งได้ราคาเป็นที่พึงพอใจทั้งผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และผู้ซื้อไปใช้ผลิตอาหารหมักเพื่อเลี้ยงโคขุนและโคเนื้อ”

ทั้งนี้ องค์ความรู้สูตรการผลิตอาหารโคในรูปแบบอาหารหมัก (Silage) โดยนายชรรค์ชัย ตันเมฆ อาจารย์ประจำคณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยพะเยา และอาหารผสมครบส่วนเพื่อเลี้ยงโคเนื้อ โดยนายมนตรี บุญญาทองอาจารย์ประจำคณะเกษตรศาสตร์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระบุพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคกลาง รวมกว่า 7 ล้านไร่ มีเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกรวมประมาณ 4 แสนครัวเรือน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สวทช.ขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรเริ่มต้นที่ จ.พะเยาในปี 2557 จากนั้นขยายผลมายัง อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กว่า 1 แสนไร่ มีผลผลิต 9.8 หมื่นตัน และมีเศษต่อซังข้าวโพดเหลืออยู่มากถึงประมาณ 2.2 หมื่นตันต่อปี

ทางจังหวัดเชียงใหม่ให้การสนับสนุนโดยการประสานงานของศูนย์ประสานงานกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประจำภูมิภาคภาคเหนือ (ศวภ.1) เพื่อจัดสร้างบ่อหมัก

อาหารโคขนาด 150 ตัน ณ ศูนย์เรียนรู้การผลิตอาหารหมักโคจากซังข้าวโพด ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลท่าผา อ.แม่แจ่ม

สำหรับปี 2560 สวทช.ภาคเหนือ ตั้งเป้าสนับสนุนการผลิตอาหารโคต้นทุนต่ำเพื่อลดการเผาเปลือกข้าวโพด 200 ตัน อีกทั้งได้ประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายเพื่อขยายโครงการ “ผลิตอาหารโคลดการเผา” ในปี 2561

“อาหารหมักที่ได้จะเป็นผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์สำหรับทดแทนการนำเข้ากากเบียร์และอาหารสัตว์อื่นๆ จากจังหวัดแถบภาคกลาง

ที่มีราคาสูงและนำไปสู่การลดการเผาเปลือก และซึ่งข้าวโพด แก้ปัญหาหมอกควันได้ อย่างยั่งยืน”

วทน.พัฒนาอาชีพยั่งยืน

ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ สวทช.ภาคเหนือ ประจำปี 2560 ชื่องาน “นวัตกรรมเพื่อชุมชน สู่อการพัฒนาอาชีพ อย่างยั่งยืน” นายณรงค์ คิริเลิศวรกุล ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กล่าวว่า สวทช. มีเป้าหมายในการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) เพื่อนำผลงานวิจัยมาใช้เป็นเครื่องมือ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เกิดเศรษฐกิจนวัตกรรม ในพื้นที่ภาคเหนือ

ทั้งนี้ ผลงาน สวทช.ภาคเหนือ ในปีที่ผ่านมา มีการสนับสนุนทุนวิจัยรวมถึงเชื่อมโยง ทุนวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา ท้องถิ่น 7 โครงการ การนำผลงานวิจัยและ องค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิต ภาค บริการ ภาคเกษตรกรรม และภาคสังคม และชุมชน 44 ชุดโครงการ

ให้การสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี ภาคอุตสาหกรรม ผ่านโปรแกรมสนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ไอแทป) 59 โครงการ กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ สำหรับเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษา 2 ค่าย และเกิดมูลค่าการลงทุนรวมถึงผลกระทบ เชิงเศรษฐกิจและสังคมทั้งในภาคชุมชนและ ภาคอุตสาหกรรมกว่า 93 ล้านบาท จากการ เก็บข้อมูล 123 โครงการในปีที่ผ่านมา